**Vragen raadsleden over kadernota 2024**

Toelichting

Hieronder vindt u de antwoorden op de schriftelijke vragen vanuit de raadsfracties over de kadernota 2024-2027.

Technische vragen

Fractie: Technische vragen ronde
Ontvangen op: 14 juni

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 1. | | Wat is verdrag van Faro en wat zijn mogelijke gevolgen Rheden (staat een kort zinnetje in kadernota)? | Het Verdrag van Faro is een kaderverdrag en gaat over de waarde van cultureel erfgoed voor de samenleving. Het verdrag pleit ervoor om de mens en de samenleving en hun relatie met erfgoed centraal te stellen. De staatssecretaris van het ministerie van OCW is voornemens nog dit jaar het verdrag te ondertekenen en de implementatie ervan wordt voorbereid. Wat dit concreet gaat betekenen voor de gemeentelijke erfgoedpraktijk is daarmee nu nog onbekend. Centraal in het verdrag staat onder andere het recht op erfgoed, erfgoedparticipatie, maatschappelijke waarde van erfgoed, (digitaal) toegankelijk erfgoed en het verbinden van erfgoed met andere domeinen. |
| 2. | | In hoeverre hebben we veranderingen leges inkomsten al rekening gehouden met veranderingen in aanvragen door moeilijkere woningbouw. | We verwachten geen effecten voor de legesinkomsten op korte termijn. Het vergunningentraject loopt altijd achter ten opzichte van de projectontwikkeling / beleidswijzigingen. Mogelijk hebben dit soort ontwikkelingen inderdaad effect op langere termijn. Hier wordt jaarlijks naar gekeken. |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 3. | - | - | - |

---

Fractie: PvdA
Ontvangen op: 13 juni

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 4. | Voorwoord p4 | Kan er al iets meer gezegd worden over de bijdrage dat wel wordt verwacht? En wat dit dan doet met de actuele financiële situatie? | De meicirculaire gemeentefonds 2023 is inmiddels gepubliceerd en doorgerekend op de financiële effecten. Dinsdag 20 juni a.s. zullen wij u in een memo hierover informeren. |
| 5. | Voorwoord P5 | Wat dragen de informatiepanelen bij aan de economische ontwikkeling in de dorpen? | Deze aanvraag moet vervallen. Dit onderdeel is blijven staan vanuit de kadernota 2023. De actualisatie wordt dit jaar, 2023, reeds afgerond. Budget is reeds aanwezig.<br>De informatiepanelen vertellen over het dorp dat het dichtstbij is, laten de horeca en de winkels zien (indien aanwezig) via pictogrammen. Daarmee stimuleren we het bezoek aan de dorpen. Ook delen we een kernkaart van het dorp met daarop bezienswaardigheden. De dorpen zonder 'bezoekerseconomie' krijgen daardoor ook aandacht. |
| 6. | p14 integrale wijkaanpak Stenfert | Wordt van pilot als programma toegevoegd aan de sociale basis. Graag een duidelijk overzicht van de diverse kosten in de verschillende programma's. Dan wordt duidelijk hoe integraal dit programma gaat werken. | De integrale wijkaanpak gaat over diverse thema's zo ook over de sociale basis. In het programmaplan zal naast het inhoudelijke integrale actieplan ook een financiele uiteenzetting worden gedaan op de diverse opgaven. |
| 7. | P141e alinea | Verwachtte stijging in zorgkosten is duidelijk. Aantal senioren in onze gemeente is boven een landelijk gemiddelde. Ook is duidelijk dat projecten als "blijf wijken" hier voor wat betreft zorg aan inwoners, | Vanuit de opdracht 'versterken sociale basis' biedt Incluzio preventief aanbod zoals o.a. online trainingen op het gebied van mentale gezondheid, welzijn op recept (huisarts verwijst door naar welzijnsorganisaties), inloop spreekuren |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| | | enige verlichting in zullen brengen. Welke preventieve projecten worden er zoal ingezet op zorg en ondersteuning? En van welke projecten is duidelijk dat ze goed werken en welke eigenlijk gestopt kunnen worden? | rondom financiele vraagstukken en opvoed ondersteuning. Daarnaast worden er vanuit de gemeente verschillende organisaties gesubsidieerd zoals Stichting Stoer, MvT, Humanitas, de Plusbus, dorpshuizen, inloophuizen etc. Al deze organisaties houden zich bezig met hulp en ondersteuning aan onze inwoners. |
| 8. | Programma 2 p19 | Betekent dit dat de kaders van een visie op recreatie en toerisme worden bepaald door de uitwerking van het Masterplan Veluwezoom?<br>En wat betekent hier duurzame recreatie en toerisme met specifieke aandacht? | De effecten van het Masterplan Veluwezoom worden meegenomen in de visie o[ toerisme en recreatie, maar de visie zelf is meer dan dat en betreft ook de dorpen, de uiterwaarden en de contacten met buurgemeenten etc.<br><br>Duurzaamheid is voor velerlei uitleg vatbaar. Het streven is dit in de visie op toerisme en recreatie, voor zover mogelijk, verder te onderzoeken en te verwerken. De gemeenteraad krijgt begin 2024 de mogelijkheid het resultaat te beoordelen. |
| 9. | programma 2 p21 volkshuisvesting | voorbeeld van Haveland wordt genoemd. Hier is geen woningbouw voorzien<br>Daarnaast project Blijfwijk: dit project, als onderdeel van een woonzorgvisie, is nog niet langs de Raad gekomen. Andere woningbouwopgaven niet genoemd. Graag meer toelichting op dit onderdeel | Om de grote woningbouwopgave te kunnen realiseren, zijn er naast de lopende plannen ook nieuwe woningbouwlocaties nodig. Haveland wordt als voorbeeld genoemd van een potentiële woningbouwlocatie.<br>De woonzorgvisie, waarin de Blijfwijk één van de focuspunten is, is op 15 juni in de voorbereidende raad geweest en komt tegelijkertijd met de kadernota in de besluitvormende raad op 27 juni. Dit loopt gelijk op. |
| 10. | Programma 2 p22 | Wat is de bedoeling van de eenmalige impuls aan de uitvoering van de Veluwe agenda en hoe gaan we toetsen of de impuls het gewenste effect heeft? | Evenals bij de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen is de Veluwesamenwerking een collectief. Samen met NGO’s, ondernemers en inwoners worden acties opgezet die als doel hebben de Veluwe op 1 te houden. Dat gaat over zowel het beschermen van natuur en landschap als over vrijetijdseconomie. Door de eenmalige impuls kunnen |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| | | | projecten en andere initiatieven doorgaan. Denk hierbij aan Veluwe Herdenkt, diverse netwerken, bestemmingsmanagement etc. Het doel én effect is een optimale Veluwe, voor inwoners, ondernemers en flora en fauna waar de Veluwezoom deel van uitmaakt. |
| 11. | Programma 2 p25 | mbt Erfgoed is meegedaan aan een pilot, maar de consequenties hiervan zijn nog niet in beeld. Wordt dat nog gedaan? Een pilot is er juist voor om zaken te onderzoeken. Graag uitleg over wat deze pilot Rheden heeft opgeleverd. | Er is onderzoek gedaan naar de ruimtelijke impact van de omgeving rond monumenten. Dit heeft onder andere geleid tot een handreiking voor het bepalen van de omgeving rond een monument. Hiermee kunnen wij onderzoeken hoe wij in het omgevingsplan om willen gaan met de bescherming van de omgeving rond monumenten. |
| 12. | Programma 3-p28 | Wat is het doel van de verkennende gesprekken met de buurgemeenten? Wat wordt er precies verkend? Op welke termijn komt hier informatie over voor de Raad? Ontstaat hier een nieuwe Connectie? | De verkennende gesprekken worden op initiatief van de betreffende buurgemeenten gevoerd.<br>Met als doel om te verkennen of door samenwerking en bundeling van krachten de uitvoeringskracht van kleine(re) gemeenten ondersteund en versterkt kan worden.<br>Dit kan bijdragen aan de continuïteit en professionaliteit van de taakuitvoering en dienstverlening.<br>Wij verwachten nog voor het zomerreces een Raadsinformatiebrief aan de Raad te doen toekomen met een stand van zaken.<br>Het is niet aannemelijk dat een 2e Connectie wordt gevormd. |

Fractie: CDA
Ontvangen op: 16 juni

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 13. | Pagina 13 onderdeel Hervormingsagenda jeugd | De bezuinigingen bij Jeugd blijft 374 miljoen de komende 2 jaar, wat betekenen deze bezuinigingen praktisch gezien voor onze gemeente, zijn er zaken | Het uitgangspunt van de Hervormingsagenda is dat de hervormingen moeten gaan leiden tot het normaliseren van zorgvragen en dus ook minder gebruik van geïndiceerde |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| | | die we dan niet meer of slechts gedeeltelijke kunnen en waar moeten we dan aan denken? | jeugdhulp. Het uitvoeren van de Hervormingsagenda moet dan ook leiden tot het behalen van daaraan gekoppelde financiële doelstellingen (en dus deze bezuinigingen). De VNG en VWS gaan de voortgang van de Hervormingsagenda en dus ook de financiële effecten daarvan de komende jaren monitoren. |
| 14. | Pagina 14 onderdeel budget wooncoach: | Wat is de huidige stand (resultaat) van zaken ten aanzien van de bemiddeling in 2023. | De gegevens van 2023 hebben wij nog niet voorhanden. |
| 15. | Pagina 20 onderdeel Landelijk gebied | In de laatste zin van de 2e alinea "naar verwachting…aanpak". Gesproken wordt van een meer programmatische aanpak, wat wordt hiermee bedoeld? | Een programma bestaat uit meerdere activiteiten die in hun onderlinge samenhang zorgen voor het halen van de beoogde doelen. Bij dit onderwerp betekent dat we willen kijken naar een meer integrale overkoepelende aanpak voor de opgaven van het gehele buitengebied. Dit in plaats van een aanpak per deelproject of per onderwerp. |
| 16. | Pagina 20 onderdeel Veluwezoom | in de 3e alinea wordt gesproken over de volgende tranche van de Regiodeal die een belangrijke rol speelt. Aangenomen wordt dat hier gedoeld wordt op de financiële bijdrage volgend uit die tranche. Wat is de hoogte van die volgende tranche en mocht dat niet bekend zijn, wie bepaalt de hoogte en waar is die van afhankelijk? | Er wordt inderdaad gedoeld op de financiële bijdrage uit de volgende tranche. De inhoud van deze volgende tranche wordt in de komende maanden bepaald in overleg tussen de regio, de provincie en het Rijk. De gemeente levert aan de regio input voor de gesprekken.<br>De uiteindelijke hoogte van de Regiodeal als geheel is afhankelijk van de middelen die het Rijk beschikbaar stelt en de bijdrage die de Provincie Gelderland hieraan wil doen. |
| 17. | Pagina 21 onderdeel Perspectief | gesproken wordt over het feit dat lopende projecten moeten worden opgepakt, wordt daar dan nu niet aan gewerkt zoals bijvoorbeeld de locatie aan de Imboslaan te Dieren? | Aan de lopende projecten wordt vanzelfsprekend op dit moment gewerkt. Bedoeld wordt om de al lopende (grotere) projecten voor woningbouw met meer prioriteit op te pakken (en waar mogelijk te versnellen). |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 18. | Pagina 22 onderdeel Perspectief, economie | In alinea 4 wordt gesproken over een eenmalige impuls aan de uitvoering van de Veluwe-agenda. Wat wordt hiermee bedoeld en waarom eenmalig? | Idem aan vraag 10.<br>Evenals bij de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen is de Veluwesamenwerking een collectief. Samen met NGO's, ondernemers en inwoners worden acties opgezet die als doel hebben de Veluwe op 1 te houden. Dat gaat over zowel het beschermen van natuur en landschap als over vrijetijdseconomie. Door de eenmalige impuls kunnen projecten en andere initiatieven doorgaan. Denk hierbij aan Veluwe Herdenkt, diverse netwerken, bestemmingsmanagement etc. Het doel én effect is een optimale Veluwe, voor inwoners, ondernemers en flora en fauna waar de Veluwezoom deel van uitmaakt. |
| 19. | Pagina 25 onderdeel erfgoed | Gesproken wordt over de onzekere gevolgen van de voorgenomen ratificatie van het Verdrag van Faro , NOVEX en Mooi Nederland. Wat houdt dat Verdrag van Faro in en over welke gevolgen voor onze gemeente spreken wij dan, dat geldt ook voor de rijksprogramma's | m.b.t. Verdrag van Faro, zie vraag 1.<br>Wat betreft de Rijksprogramma's gaat het met name om de integrale benadering van erfgoed, cultuurlandschap en ruimtelijke kwaliteit. Welke consequenties dit precies heeft voor ons als gemeente is dus nog niet duidelijk. |
| 20. | Pagina 25 onderdeel perspectief | 1e alinea, de zin "In de komende…gehele waterketen." Wat wordt bedoeld met "praktische uitvoering geven aan de samenwerking"? Op welke wijze dan? | We werken het takenplan uit en daarin zal ook de manier van uitvoering van de samenwerking een plek krijgen. |
| 21. | Pagina 26 onderdeel autonome ontwikkelingen | in de laatste alinea wordt gesproken over dat de stijging kan leiden tot bijstelling van beschikbare budgetten, ziet dit ook op de bouwkosten van het nieuwe gemeentehuis? Dienen die nog in dit licht te worden bijgesteld? | Contracten bouwkosten nieuwe gemeentehuis<br>zijn prijsvast t.a.v. de bouwkosten |
| 22. | Pagina 27 onderdeel Energietransitie | alinea 2: Er wordt gesproken over de inzet van een Verbinder, wie of wat is dat en wat gaat de Verbinder doen? Voorts wordt er gesproken over de | De verbinder heeft als taak om de verbinding tussen het ambtelijk apparaat en de klankbordgroepen en diverse werkgroepen te onderhouden en levend te houden. De |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| | | kosten van aanvullende maatregelen. Aan welke aanvullende maatregelen moeten wij dan denken? | verbinder borgt de voortgang in de samenwerking en is eerste aanspreekpunt voor betrokken inwoners in- en rondom het burgerakkoord.<br><br>In het burgerakkoord worden extra inspanningen voor de energietransitie afgesproken die verder gaan dan het klimaatakkoord en de bijbehorende middelen. De uitvoering daarvan brengt extra uitgaven met zich mee. Het genoemde bedrag is een eerste deel van de nadere uitwerking die volgt in de uitwerking van de duurzaamheidsagenda. |

---

Fractie: Voorbereidende vergadering
Ontvangen op: 20 juni 2023

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 23. | | Wethouder Klomberg zegt toe schriftelijk terug te komen op de vraag van de heer Hanssen inzake het opstellen van de Programmabegroting 2024 conform de aanbevelingen van de rekenkamercommissie uit 2020. | Begin 2021 is naar aanleiding van het rekenkameronderzoek het project *Doorontwikkeling Programmabegroting* gestart. Het doel van dit project is om invulling te geven aan de hoofdconclusie van de rekenkamer:<br>• Begroting sluit qua inhoud en proces onvoldoende aan bij behoefte<br>• Begroting is geen coherent stuk dat voldoende basis biedt om besluiten te nemen en controlerende taak uit te voeren |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| | | | In de financiële commissie op 15 maart 2021 is ingestemd met een groeimodel om hier invulling aan te geven. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn:<br>• Gedeelde stip op de horizon wenselijk: waar moet de begroting straks aan voldoen? Door vaststellen opzet doelenboom en spelregels indicatoren<br>• Klein beginnen (experiment) om daarna breder uit te rollen;<br>• Tussentijds evaluatiemomenten met financiële commissie.<br><br>We zijn onderweg om het samen te ontwikkelen, in de periode na 15 maart 2021 hebben we samen al heel veel stappen gezet. Bijvoorbeeld door expliciet stil te staan bij wat we willen bereiken (doel) en de samenhang plus leesbaarheid van de begroting te vergroten; en meest recent door het sturen op afwijken door middel van een stoplichten rapportage. Stapsgewijs geven we zo samen op een realistische manier concreet invulling aan het rekenkameronderzoek.<br><br>De volgende stap richting de programmabegroting 2024 is enerzijds het uitsplitsen van budgetten per programma naar thema's en anderzijds om doelen meer concreet te maken in (maatschappelijke effect) indicatoren. Met name voor het laatste heeft de raad ook een belangrijke rol, om aan te geven op welke indicatoren zij willen sturen. |
| 24. | | Wethouder Klomberg zegt, naar aanleiding van een vraag van de heer Kooijmans, toe om schriftelijk | Sinds de publicatie van de meicirculaire is een aantal zaken aan het licht gekomen die op 8 juni door Min. BZK zijn |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| | | terug te komen op de aanpassing die is aangebracht aan de meicirculaire en wat de effecten daarvan zijn op de uitkering van het Rijk. | verwerkt in een geactualiseerde versie. Het gaat om de volgende aanpassingen:<br>• De uitkeringsfactoren in de jaren 2025-2028 klopten niet. Dit is hersteld in tabellen 2.5.1 en 2.5.2 van de circulaire.<br>• De taakmutatiebestanden 2023 en 2024 bevatten een aantal achterhaalde waarden die hersteld zijn.<br>• De OZB tarieven voor niet-woningen eigenaren en woningen eigenaren in de tekst van de circulaire in de laatste alinea van paragraaf 2.5.1 correspondeerden niet met de tabel. De tekst is aangepast. In bijlage 2.1.3 van de circulaire is tevens de wijziging van de OZB-tarieven van 2023 op 2024 gecorrigeerd naar de juiste procentuele waarden.<br>• De optelling in tabel 2.2.5 klopte niet. Dit is hersteld.<br><br>Er is intern geen berekening van de algemene uitkering gemaakt voor en na de aanpassing van 8 juni. Een vergelijking van de totale uitkering en het effect van de aanpassing is daarom niet te geven. Wel kan worden gezegd dat de aanpassingen in bedragen niet substantieel zijn. |
| 25. | | Vraag over de verdeelsleutel van de BUIG gelden en wat de gemeente kan doen om niet meer uit te geven dat zij binnenkrijgt. | Wij verwachten een bijstelling van het Rijk op de BUIG gelden als gevolg van een doorgevoerde inflatiecorrectie op de algemene bijstand en gestegen uitgaven loonkostensubsidie. Deze bijstelling is nog niet doorgevoerd. Na bijstelling van het Rijk verwachten wij weer evenwicht tussen de inkomsten en uitgaven. |

| Nr | Verwijzing | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| 26. | | De onttrekking van € 295k aan een bestemmingsreserves die raadslid niet terug kan vinden in het overzicht van bestemmingsreserves in de jaarrekening 2022 | In de lijst 'reserve te besteden gemeentelijke budgetten' staat op de 4e regel van onderaan: re-integratie (ESF) 295k. |